

LBRIS

We know
books

Iubirea dincolo de mormânt

**Ce se întâmplă la moarte și
cum îi putem ajuta pe cei dragi ai noștri?**

Rugăciuni pentru cei adormiți

Ediție îngrijită de Natalia Corlean

Colecția Ortodoxia pentru toți – 11
Făgăraș, 2023

Tehnoredactare și copertă: Natalia Corlean

© Editura Agaton, Făgăraș, 2023

Tel/fax: 0268/211290; 0740/798366

e-mail: comenzi@agaton.ro

www.agaton.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Iubirea dincolo de mormânt : ce se întâmplă la moarte
și cum îi putem ajuta pe cei dragi ai noștri? : rugăciuni
pentru cei adormiți / ed. îngrij. de Natalia Corlean. -

Făgăraș : Editura Agaton, 2023

Conține bibliografie

ISBN 978-606-8933-82-5

I. Corlean, Natalia (ed.)

236.1

Ce se întâmplă cu sufletul la moarte?

Cuviosul Părinte Arsenie Boca¹

Vameșii văzduhului

Când a sunat ceasul ieșirii din lume sufletul se retrage din trup și se adună înspre cap. De aceea, pentru cei ce au dus o viață duhovnicească intensă, li se înseninează fața cu o lumină neobișnuită. La mulți dintre sfinții nevoitori ai pustiei, în vremea ieșirii sufletului le străluceau fețele ca soarele. Sufletul e o făptură spirituală care nu are îngrădirea pe care o are trupul și nici nu-i stau în cale piedicile trupului. În vremea aceea o conștiință împăcată răsfrânge o față senină, pe când o conștiință tulburată răsfrânge o față îngrozită.

De aceea înțeleptul dă sfatul: „Adu-ți aminte de Ziditorul tău, în zilele tinereții tale, înainte ca să vină zilele de restriște... fiindcă omul merge la locașul său de veci... (Adu-ți aminte de Ziditorul tău) mai-nainte ca să se rupă funia de argint... și ca pulberea să se întoarcă în pământ, precum a fost, iar sufletul să se întoarcă la Dumnezeu, Care l-a

dat." (Eclesiastul 12-1,5,6,7)

Desfacerea sufletului de trup se face în vreme de **trei zile pământești**, începând de la momentul pe care-l numim noi moarte. Slujba înmormântării corespunde cu dezlegarea deplină a sufletului de trup.

Să urmărim, așadar, călătoria sufletului dezlegat de trup. La ieșirea din cortul pământesc, sufletul trece în lumea asemenea cu el; a făpturilor nevăzute, fie cu îngerii buni, dacă a fost bun, fie cu îngerii căzuți, dacă faptele lui au fost rele. De unde pe pământ erau ceasuri, zile și ani, dincolo e un veșnic „astăzi”, o veșnicie luminoasă pentru sufletul care a dobândit sfințenia, sau o veșnicie întunecoasă, neagra veșnicie, pentru sufletul care a iubit stricăciunea.

Acum dă sufletul de datoria cunoașterii.

Dacă sufletul n-a ajuns, sau n-a vrut să ajungă pe pământ la desăvârșita cunoștință de sine însuși, el trebuie neapărat, ca ființă spirituală, să se cunoască dincolo de mormânt. Sufletul trebuie să-și dea seama de ceea ce și-a câștigat; trebuie să-și recunoască și să-și pronunțe judecata, înainte de a-l judeca Dumnezeu.

Pe pământ avea ajutorul Harului dumnezeiesc din Sfintele Taine, care-l ajuta să se cunoască și să-și judece purtarea. Dincolo nu se mai poate

cunoaște pe sine însuși prin propria lui libertate, căci misiunea de-a descoperi sufletului starea sa de stricăciune o au îngerii căzuți. Demonii, stăpânii răului pe pământ, au să-i dea acum pe față toate faptele sale rele, pe care sufletul și le va recunoaște și se va teme cumplit. Prin recunoașterea aceasta va preveni judecata lui Dumnezeu, cea asupra sa. Deci toate greșelile mărturisite la duhovnic, cu inimă înfrântă și smerită și pentru care sufletul și-a făcut canonul, nu se mai află ca piedică în cale, la trecerea printre cumpliții vameși ai văzduhului, căci puterea lui Dumnezeu le-a șters pe acestea din cărțile lor.

La această înfricoșată cercetare a sufletului stă de față și îngerul păzitor, care însoțește sufletul toată călătoria aceasta.

Vămile cunoștinței sunt pentru sufletele de mijloc, care mai văd fața lui Dumnezeu, chiar dacă vor fi osândite. Vrajmașii lui Dumnezeu, ateii, care se înnebunesc, zicând cu ură că nu este Dumnezeu, nu mai trec prin vămi, ei fiind cu totul fiii pierzării. Sufletul acestora îl trag din trup cu silă mare o droaie de diavoli și osânditul suflet n-are nici măcar mângâierea să vadă de departe fața îngerului păzitor, dacă necredinciosul acela era dintre cei botezați.

Precum nu se apropie îngerii buni de sufletul ce s-a dat pierzării, așa nu se apropie îngerii răi de

LIBRIS | We know books

sufletele sfinților care, într-o stare de contemplație, se suie la Dumnezeu ca un șuvoi de foc. Acum, sufletul se închină lui Dumnezeu, Tatălui său, nu prin credință, ci prin vedere. Cei curați cu inima vor vedea pe Dumnezeu – asta-i fericirea.

Cunoștința trebuie să fie deplină, pentru stadiul în care se află sufletul acum. De aceea e condus de înger să vadă Raiul, fericirea dreptilor, răsplata faptelor bune, dar mai ales e condus să-și vadă faptele sale bune pe care le-a făcut, sau pe care le-ar fi putut face, dar nu le-a făcut: Acum va pricepe sufletul ce înzestrare îi dăduse Tatăl, și ce putea să facă, iar din acestea, cât a făcut. Acum cunoaște care-i era măsura dată lui de Dumnezeu și cât a împlinit-o el.

Iar **ca la a noua zi pământească** (a șasea zi de la îngroparea trupului) sufletul se reîntoarce la Dumnezeu și I se închină. Pe pământ, Biserica face rugăciune a noua zi pentru cel ce s-a mutat. Cunoscuții și rudeniile de pe pământ, în obștea Bisericii fiind, ridică rugăciune către Dumnezeu și iubire către fratele lor, ca să fie rânduit în ceata dreptilor, cu îngerii buni.

De la aceasta, a doua închinare a sufletului, din porunca lui Dumnezeu, sufletul merge să vadă și iadul, suferințele păcătoșilor, scrâșnirea dinților, focul cel veșnic, întunerecul cel mai de dinafară,

unde e plângerea deznădejdiei ultime.

Dincolo nu e timp, ca la noi, ci veșnicia. Totuși călătoria asta a sufletului prin iad, ține **ca la 30 de zile pământești**. În vremea aceea sufletul cunoaște cu de-amănuntul plata păcatului, urmările relelor pe care le-a făcut el. Dacă s-a pocăit de ele, se va teme mai puțin; dacă nu se pocăise de ele și-l prinsese moartea într-însele, îngrozirea lui va fi cumplită. Acum își cunoaște „locul” după dreptate, în care are să se muncească și tremură de frică.

Judecata particulară a sufletului

După vederea iadului, sufletul se întoarce pentru a treia oară să se închine Domnului. Acum e lămurit. A văzut binele și răul. Acum nu mai vorbește, ca pe pământ, că nu este Rai și Iad. Acum nu mai zice, ca hoțul fără minte: „Nu cred că este temniță!» Și fiindcă nu crezi, urmează că nu există? Dar dacă există, ce te faci? Dacă crezi că este iad și, să zicem, prin absurd, că nu este – n-ai pierdut nimic. Dar dacă este? Te-ai pierdut pe tine însuși, ai pierdut totul!

Iată de ce ne spun Părinții nouă pământenilor, că de aceea ne târguim noi cu credința, fiindcă n-am văzut nici Raiul, nici Iadul. Parcă pricepem întrucâtva râvna propovăduirii lui Pavel Apostolul, care a fost răpit în rai (2 Corinteni 12, 3): cu asta avea

evidența absolută a împărăției spiritului, de care era mai sigur decât de toată existența celor văzute; acesta era zorul unei nemaîntâlnite apostolii.

În împărăția nevăzută a duhurilor, la a patruzecia zi pământească, are loc o mare hotărâre asupra sufletului, care s-a lămurit în așa de scurtă vreme, cât nu se lămurise în zeci de ani de zile de viață pământească.

Biserica pe pământ se roagă lui Dumnezeu a treia oară, pentru sufletul care-și așteaptă judecata împăratului lumii. Stăpânul vieții are în mână cheile morții și ale iadului. Deci, dacă sufletul, în viața pământească, a fost ostaș bun al împăratului Hristos, intră în obștea sfinților, a îngerilor buni, bucurându-se de toate ostenele și suferințele ce le-a îndurat bucuros pentru Hristos pe pământ. Dacă însă n-a trăit pentru Hristos, ci pentru sine și pentru toate amăgirile lumii acesteia, petrecerea lui va fi cu diavoli, în „locul” de muncă.

Deci judecata particulară, adică a fiecărui suflet îndeosebi, iese a patruzecia zi de la mutarea sufletului din cortul lui de lut. Hotărârea pe care o dă Dumnezeu asupra sufletului de-a petrece în împărăția luminii, sau a se osândi în împărăția chinurilor, e o hotărâre provizorie, și ține până la judecata cea de obște, judecata de pe urmă. Aceea e definitivă și fără de sfârșit.

Cum îi putem ajuta pe cei adormiți?

Maica Siluana Vlad²

Dacă intrăm și trăim și creștem în Taina Sfintei Biserici, al cărei Cap este Iisus Hristos, Domnul și Mântuitorul nostru și în care lucrează Duhul Său Cel Sfânt pentru desăvârșirea mântuirii omului, vom vedea că lucrarea mântuirii celor plecați de la noi nu s-a încheiat cu judecata lor particulară, ci continuă până la Marea Judecată. Abia atunci se termină de scris „cartea vieții” fiecăruia, prin urmările faptelor lui cât a fost pe pământ. Tot ce fac cei rămași pentru el, în primul rând Sfânta Biserică, maica noastră care se roagă și pentru cei care nu mai au pe nimeni să se roage pentru ei, toată această lucrare sfântă și sfințitoare e o prelungire a vieții și faptelor lui în taina omului ca Ipostas unic, ca Adam Total. Mare este responsabilitatea noastră, dacă fiecare gând, cuvânt sau faptă sunt ale omului total, dar și mare ne este nădejdea mântuirii dacă rămânem în comuniune cu Hristos Domnul.

Așadar, să învățăm de la Sfânta Biserică să facem cele de folos pentru sufletele celor plecați de la noi și să luptăm cu trezvie atât împotriva uitării lor (o